

BETEGTÁJÉKOZTATÓ - BELEEGYZŐ NYILATKOZAT

VASTAGBÉL TÜKRÖZÉS

Tájékoztatjuk Önt, hogy részletes, alapos és Önnel egyeztetett kivizsgálása alapján a mielőbbi gyógyulása érdekében az alábbi beavatkozás **elvégzését javasolja kezelőorvosa**.

A beavatkozásról az alábbiakban tájékoztatjuk Önt, hogy - mindent mérlegelve - dönthessen, és beleegyző nyilatkozatát adja a beavatkozás elvégzéséhez. A beavatkozásról az azt végző orvos Önnek egyéniesített, teljes körű szóbeli tájékoztatást is ad.

Beteg neve.....TAJ: - -

Születési idő:

1./ MILYEN ELŐKÉSZÜLETEK SZÜKSÉGESEK A VIZSGÁLAT ELŐTT?

A vastagbéltükrözés előtt szakorvosi konzultáció szükséges. Ennek során a páciens részletes kikérdezése, fizikális vizsgálata segít abban, hogy minden szempontot figyelembe véve eldöntsék a vizsgálat szükségességét, elvégezhetőségét és a technikai kivitelezés körülményeit. A gasztroenterológus szakorvossal történő konzultáció során az orvos tájékoztatást ad a vastagbéltükrözés menetéről és kockázatairól. Mindezeket követően az orvos előjegyzi a páciens a vizsgálatra, és meghatározza a szükséges előkészületeket. Ez abban az esetben is megtörténik, mikor a beteg kérésére történik a beavatkozás (egészségvizsgálat/menedzserszűrés).

A páciens részéről szükséges előkészületek:

A vizsgálat sikeressége részben azon múlik, hogy milyen hatékony a vastagbéltükrözés előtti béltisztítás. Minél jobban sikerült, a vizsgáló orvos annál pontosabb diagnózist tud mondani, illetve vastagbélrák szűrés esetén annál több polipot képes megtalálni.

Vastagbéltükrözés előtti étrend, avagy mit lehet enni?

A sikeres előkészítés feltétele a megfelelő diéta és hashajtás. Ehhez természetesen a vizsgáló orvos előzőleg tanácsokat ad, és különböző készítményeket javasolhat vagy írhat fel receptre. Már ennek során érdemes az orvossal együttműködni. A páciensnek mindenképpen érdemes jelezni, ha fokozottan hajlamos szorulásra vagy érzékeny valamilyen készítményre, illetve ha valamilyen krónikus betegségben szenved (vesebetegség, cukorbetegség).

• Lényeges, hogy a vizsgálatot megelőző 1-2 napon gyakorlatilag rostmentes diétán legyen a beteg. Ez azt jelenti, hogy ne fogyasszon húst, zöldségeket, gyümölcsöket, magvakat, pékárut. Tejtermék, joghurt, kefir, stb. fogyasztása TILOS!

• Az előkészület alatt végig megemelt folyadékbevitel ajánlott.

• **A vizsgálat előtti utolsó napon már csak folyékony étrend javasolt**, ebbe belefér például az üres leves, esetlegesen kevés tésztával, iható szűrt gyümölcslé, de a legpraktikusabb a tea vagy a szénsavmentes ásványvíz. A betegek, ha nagyon „éheznek”, akkor nassolhatnak 1-2 db ropit vagy háztartási kekszet. Természetesen a cukorbeteg és azok, akik nem bírják a koplalást, vihetnek be kalóriát, illetve szénhidrátot (cukrot). Ez lehet pl. cukros tea. Utóbbi esetében pontosan tudható az is, hogy mennyi szénhidrátot tartalmaz, így cukorbetegnek ajánlható. Ha a páciensek fegyelmezetten betartják a diétát, az nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a vizsgálat idejére tiszta legyen a bélrendszerük.

Vastagbélükrözés előtti béltisztítás:

- A másik döntő fontosságú lépés a felírt vagy javasolt előkészítő (béltisztító) készítmény pontos, utasítás szerinti használata.
- A megfelelő hatás eléréséhez rendszerint több liter (3-4 l) folyadékot kell a szerek mellé fogyasztani, ez a hatóanyagok eredményességéhez szükséges.
- Előfordulhatnak mellékhatások is, amelyekre a készítmények tájékoztatójának alapos elolvasásával készülhetnek fel az érintettek, ez gyakran segít a mellékhatások elkerülésében is.
- A vizsgálat napján az előzetes teendők köre attól függ, hogy a vastagbélükrözés **altatással vagy, anélkül** történik. Amennyiben **altatással történik, akkor a vizsgálat időpontja előtt 4 órával már a folyadékfogyasztást is abba kell hagyni**. Ha valakinek szárad a szája, akkor öblögessen, de már ne igyon semmit. A szokásos gyógyszereket – kivéve a véralvadásgátlókat, beleértve az Aszpirint is – beveheti a páciens, cukorbetegséggel küzdő betegeknél külön egyeztetés szükséges.

2./ A BEAVATKOZÁS JELLEGE, ISMERTETÉSE

- A vizsgálatra előjegyzett időpontban kerül sor.
- A vizsgálatot megelőzően még adategyeztetés történik, továbbá lehetőség van a vizsgáló orvostól kérdezni.
- A vizsgálat előtt beleegyező nyilatkozatot kell aláírni.
- Amennyiben a vastagbélükrözés altatásban történik, a páciens az altatóorvossal is találkozik, és az altatással kapcsolatos beleegyező nyilatkozatot is alá kell írni.
- A vizsgálatához egyszerűhasználatos ruhát biztosítunk.
- A kolonoszkópia egy speciális vizsgáló helyiségben, az úgynevezett Endoszkópos Laborban vagy Endoszkópos Műtőben történik. Amikor a páciens sorra kerül, akkor szólítják és bekísérik az endoszkópos helyiségbe.
- A vastagbélükrözés kellemetlen vizsgálat. Az eszközt felvezetése a kanyargós bélben húzgálja a belet. Ahhoz, hogy a vizsgáló haladni tudjon, és lásson is, fel kell fújni a belet. A levegő befúvása szélgörcsöt okozhat. Természetesen a vizsgáló orvos igyekszik csökkenteni a kellemetlenségeket a levegő szabályozásával és a bél csavarodását csökkentő manőverekkel. Az altatás előnye, hogy a páciens nem éli meg ezeket a kellemetlen tüneteket.
- Ha altatás nélkül történik a vizsgálat, akkor a páciens az endoszkópos szakasszisztens segítségével elfoglalja a megfelelő helyzetet a vizsgáló asztalon, ami a kolonoszkópia esetén először bal oldalfekvés. A vizsgálat során szükség szerint kell változtatni a helyzetet. Leggyakrabban a vizsgálat kezdete után a páciens megkéri, hogy forduljon a hátára, majd a technikai szempontoktól függően, esetleg a jobb vagy ismét a bal oldalára kell fordulnia.
- Amennyiben a vastagbélükrözés altatásban történik, az altatóorvos asszisztense megkéri a páciens, hogy fekdjön fel a vizsgálóasztalra. Ezután vénás kanült helyez be, amelyen keresztül infúziót, altatószert és egyéb szükséges gyógyszert fog kapni. Az egyik kezűj végére úgynevezett pulzoximétert helyeznek fel, ami a vizsgálat során a vér oxigén szintjét folyamatosan méri majd. Vérnyomásmérő is kerül az egyik felkarra, és elvégzik a vizsgálat előtti mérést. A mellkasra öntapadó EKG elektródákat tapasztanak, hogy az altatás során a szív működését is folyamatosan ellenőrizhessék. Ha mindezekkel elkészültek, akkor stabil bal oldalfekvésbe helyezkedik a páciens. Ha minden készen áll, akkor megkezdik az altatószer adagolását. Ha a páciens elaludt, akkor kezdik a vizsgálatot.
- A kolonoszkópia során a cél a vastagbél teljes áttekintése, a kóros elváltozások felismerése és szövetmintavétel a további vizsgálatokhoz. Ez úgy történik, hogy a műszer munkacsatornáján keresztül egy színes gombostűfejnyi minta vételére alkalmas, úgynevezett biopsziás fogót vezetnek be, és kicsípnek egy kis darabot a nyálkahártyából. Ez kis vérzéssel jár, amely hamar megszűnik, így egyéb veszélye nincs a műveletnek. Az egyértelműen jóindulatúnak imponáló polipokat leveszik, majd tovább

küldik szövettani vizsgálatra. A polipok levétele már jóval komolyabb feladat, hiszen az esetek egy részében a mindössze 3 mm vastag bélfalból is ki kell metszeni egy-egy rész. A polipok endoszkópos eltávolítása – az úgynevezett polypectomia – műtéti beavatkozás lehetséges szövődményei a vérzés és a bél kilyukadása (perforáció). Természetesen a művelet során az orvos mindent megtesz ezek elkerülésére. A kimetszés előtt injekciót ad a polip nyelébe vagy lapos polipok esetén az alá, és így elemeli a nyálkahártyát a bélfal mélyebb rétegétől, csökkentve ezzel a perforáció veszélyét. Ez a manőver a vérzés veszélyét is csökkenti. A polip nyelének csonkját vagy a metszés utáni sebet kis fém klip segítségével zárják.

3./ A BEAVATKOZÁS CÉLJA

A kolonoszkópia során a cél a vastagbél teljes áttekintése, a kóros elváltozások felismerése és szövetmintavétel a további vizsgálatokhoz.

4./ A BEAVATKOZÁS LEHETSÉGES KOCKÁZATAI

Szövődmények minden beavatkozást követően kialakulhatnak. Ezek a következők:

- az előkészítéssel összefüggő folyadékvesztés panaszokat okozhat
- az altatásból/bódításból való ébredéskor, illetve utána felléphet hányinger, hányás
- a beavatkozás vérzéssel járhat
- perforáció során sürgős műtét indokolt

A **leggondosabb** ellátás során is néhány százalékos gyakorisággal szövődmények, káros következmények felléphetnek. Bármilyen szövődmény jelentkezése esetén újabb műtéti beavatkozások válhatnak szükségessé, ahhoz, hogy minél kevesebb maradandó károsodás alakuljon ki. Szövődmények fellépte esetén azonban maradandó károsodás valószínűsége ugrásszerűen megnő.

5./ A BEAVATKOZÁS KÖRÜLI IDŐSZAK JELLEMZŐI

5.1. A beavatkozás előtti történések altatásban végzett vizsgálat esetén

- vérvétel – általában vérkép, vércsoport, ellenanyagszűrés, véralvadási paraméterek (INR), vesefunkció (KN, Kreatinin), ionok (Na, K) szükségesek
- amennyiben a vizsgálat előtt szükséges, akkor hasi ultrahang vagy CT, MR végzését rendelhetik el
- EKG
- altatóorvosi konzílium elvégzése
- branül behelyezése vénába
- a premedikációs lap alapján módosított gyógyszerek beadása
- műfogsor eltávolítása
- véralvadásgátló gyógyszerek felfüggesztése vagy átállítás injekcióra
- a páciens egyéb állandó gyógyszereinek a vizsgálat előtti napokban és a vizsgálat napján történő szedésének megbeszélése
- antibiotikus védelem meghatározása – amennyiben a páciens olyan betegségben szenved, a vizsgálat orvos elrendeli
- szükség esetén kiegészítő szakorvosi vizsgálat, kardiológussal vagy más, a páciens tartós betegségét kezelő szakorvossal
- a béltisztítás, hashajtás módjának meghatározása, illetve szükség esetén a készítmény orvosi vényre történő felírása és a diéta megbeszélése

5.2. A beavatkozás utáni történések

- A kolonoszkópia utáni közvetlen időszakban és a vizsgálat napján – altatástól függően – figyelik a páciensét.
- Eszerint az altatás nélküli vizsgálat után megfigyelés csak akkor szükséges, ha a páciensnek panasa van, vagy ha endoszkópos műtéti beavatkozás miatt a vizsgáló orvos úgy ítéli meg.
- Altatásos vastagbéltükrözés után általában egy-másfél órás megfigyelés szükséges, ennek során infúziót kap a beteg és folyamatosan ellenőrzik a vérnyomását. Ha lement az infúzió, a páciens teljesen éber, panasa nincs, akkor pár korty folyadékot ihat. Ezután a nővér segítségével felkel és átöltözik. Ha minden rendben, az altatóorvos és a vizsgáló orvos is úgy látja, akkor kísérővel elbocsátható.
- Távozás előtt az orvos konzultál a beteggel a vizsgálat eredményeiről, informálja, hogy mit találtak, vettek-e szövettant, és mikor és mik a további teendők, valamint írásos leletet ad.
- A páciens otthon még érezhet kellemetlenségeket, amelyek néhány óra alatt megoldódnak.
- Vastagbéltükrözés után hasfájás előfordulhat, ami tulajdonképpen szélgörcs, ezért ilyenkor célszerű lehet egy kis járkálás, ami segíti a bennmaradt levegő kiengedését. Az előkészítés során szükséges hasmenéses, híg széklet a végbélnyílást kicsípheti, ezért érdemes kevés "popsikenőcsöt" használni.
- A vizsgálat után általában egy-két órával már lehet enni. Általában könnyű étel javasolt, a zsíros és fűszeres ételek nem célszerűek.
- A vizsgálat napján pihenés javasolt.
- Másnap már lehet dolgozni akkor is, ha altatásos kolonoszkópia történt. Kivétel, ha nagyobb polip eltávolítása miatt az orvos néhány napos pihenést javasol.
- Belet szűkítő eltérés esetén folyékony-pépes étrendet írhatnak elő, sőt teljes tápszeres táplálást is javasolhatnak a bélelzáródás veszélye miatt.
- Ha a vizsgálat altatásban történt, akkor aznap a páciens nem vezethet gépjárművet. Az altatás nélküli kolonoszkópia után nem tiltott a gépjárművezetés.
- Ha a kolonoszkópia során szövettani mintavétel történt vagy az eltávolított polipot küldték szövettani vizsgálatra, akkor annak eredményével újabb konzultációra lesz szükség. A szövettani eredmény általában 2-3 hét alatt érkezik meg.

6./ A BEAVATKOZÁS ELMARADÁSÁNAK LEHETSÉGES ELŐNYEI, KOCKÁZATAI

A műtét elvégzése indokolt, elmaradása esetén elhúzódó gyógyulással, az elváltozás növekedésével járhat.

7./ A BEAVATKOZÁS HELYETT ALKALMAZHATÓ MÁS ELJÁRÁSOK, AZOK LEHETSÉGES ELŐNYEI, KOCKÁZATAI

A betegség jelen stádiumában nincs.

8./ A FELVILÁGOSÍTÁST ADÓ ORVOS NYILATKOZATA

A fenti beavatkozásra vonatkozó teljes körű tájékoztatást – kitérve a beavatkozással kapcsolatos valamennyi fenti kérdésre – a legjobb tudásom szerint adtam meg. A részletes tájékoztató, illetőleg felvilágosító beszélgetés során a kevésbé érthető részeket megvitattuk, illetőleg megbeszéltük, lehetőséget adva a betegnek/törvényes képviselőjének /hozzátartozójának a beavatkozással kapcsolatos kérdései feltevésére, melyeket megválaszoltam.

Kérdések és az arra adott válaszok:

.....
.....
.....
.....
.....

Budapest, év hó nap óra perc

.....
felvilágosítást adó orvos aláírása

Kérjük, aláhúzással válaszoljon az alábbi kérdésekre:

• tud-e valamilyen gyógyszer iránti túlérzékenységről?	igen – nem
• ha igen, milyen gyógyszerre?	
• szenved-e vérzékenységben?	igen – nem
• szed-e véralvadást gátló gyógyszert?	igen – nem
• van-e zöldhályog betegsége?	igen – nem
• van-e epilepsziája?	igen – nem
• van-e beültetett szívritmus szabályzó?	igen – nem
• fennálló terhesség?	igen – nem
• van-e egyéb betegségről tudomása?	
• ha igen, milyen egyéb az(ok)?	
-

9./ BELEEGYZŐ NYILATKOZAT

A fenti beavatkozásra vonatkozó betegtájékoztatót elolvastam, az abban foglaltakat és a személyes orvosi szóbeli tájékoztatást – amely kitért a beavatkozással kapcsolatos valamennyi fenti kérdésre – megértettem és elfogadom. A szóbeli tájékoztatás, illetőleg részletes felvilágosító beszélgetés során az általam feltett kérdésekre kielégítő választ kaptam és elegendő gondolkodási idő után a beavatkozás elvégzésébe beleegyezem, és a jelen nyilatkozat aláírásával kifejezetten kérem annak elvégzését. A beavatkozás kiterjesztéséhez és változtatásokhoz, amelyek a beavatkozás során előre nem látható okból szükségesek vagy célszerűnek mutatkoznak, már most hozzájárulok. Az erre vonatkozó tájékoztatás alapján sem egyezem bele a beavatkozás során esetleg szükségessé váló kiterjesztések közül az alábbi(ak)ba:

.....
Jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy betegségemmel, az eddigi kezeléssel kapcsolatosan információt nem hallgattam el. Amennyiben a betegfelvétel kapcsán bárminemű betegségemet eltitkoltam, annak következményeit magam viselem. Kijelentem továbbá, hogy tudomásom van arról, hogy a felajánlott orvosi ellátást – a vonatkozó jogszabályokban meghatározott esetekben és módon – visszautasíthatom, illetve beleegyezésemet bármikor visszavonhatom. Tudomásul veszem, hogy ha a beleegyezésem visszavonására alapos ok nélkül kerül sor, kötelezhető vagyok az ennek következtében felmerült és indokolt költségek megtérítésére.

Budapest, évhó napóraperc

.....
beteg/törvényes képviselő/hozzátartozó aláírása

10./ ELUTASÍTÓ NYILATKOZAT

A kezelőorvos részletes felvilágosítása - amely a beavatkozás elmaradása esetén előforduló lehetséges következményeket is tartalmazta - ellenére a beavatkozás elvégzését megtagadom. Tudomásul veszem, hogy az ellátás visszautasítása miatt esetlegesen bekövetkező káros következményekért orvosaimat felelősség nem terheli. (Ha a beteg olyan beavatkozást utasít el, amelynek elmaradása esetén egészségi állapotában várhatóan súlyos, vagy maradandó károsodás következne be, az elutasító nyilatkozat érvényességéhez két tanú aláírása szükséges, akik aláírásukkal igazolják, hogy a beteg a nyilatkozatot előttük írta alá, vagy aláírását előttük saját kezű aláírásának ismerte el. A beteg írásképtelensége esetén a beavatkozást két tanú együttes jelenlétében utasíthatja vissza. Ez esetben a visszautasítást az egészségügyi dokumentációban rögzíteni kell, amelyet a tanúk aláírásukkal hitelesítenek.)

Budapest, év hó napóraperc

.....
felvilágosítást adó orvos aláírása

.....
beteg/törvényes képviselő/hozzá tartozó aláírása

Tanúk:

Név:

Lakcím:

Aláírás:

Név:

Lakcím:

Aláírás: